

Informe relatiu a la licitació per part de la societat municipal Barcelona d'Infraestructures Municipals, S.A. (BIMSA) de les Obres relatives als projectes dels Nous Eixos Verds: UP1 Eix Consell de Cent, UP2 Eix Girona, UP3 Eix Rocafort, UP4 Eix Borrell i les Places Rocafort, Comte Borrell, Enric Granados i Plaça Girona, al districte de L'Eixample distribuïts en 10 lots per a l'execució de les obres.

Els projectes executius assenyalats a l'encapçalament van ser aprovats inicialment per Acord de la Comissió de Govern de 17 de febrer de 2022 i resten sotmesos al tràmit d'informació pública previst per l'article 235.2 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei Municipal i de règim local de Catalunya (TRLMLRCL). La publicació de l'aprovació inicial dels esmentats projectes es va publicar al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona el dia 23 de febrer de 2022 i a la Gasetta Municipal el dia 25 de febrer de 2022. Al seu temps, BIMSA va publicar a la Plataforma Electrònica de Contractació Pública de la Generalitat de Catalunya el 25/02/2022 l'anunci de licitació de les obres dels projectes aprovats inicialment, en 10 lots.

Es sotmet a informe de qui subscriu, l'adequació jurídica de la licitació en un moment anterior a l'aprovació definitiva dels projectes, així com la seva adequació a la normativa vigent en matèria urbanística i de participació, per això els que subscriuen emeten el següent

INFORME

I. Respecte al procediment de licitació

- a) L'aprovació de la licitació del contracte d'obres d'un projecte aprovat inicialment està expressament prevista al Decret d'Alcaldia de 17 d'abril de 2012, pel que s'aprova el procediment per a l'elaboració i tramitació dels projectes i l'execució de les obres municipals, que al seu punt 11.2 estableix

Les obres només es podran licitar per l'operador, abans de l'aprovació definitiva del projecte, quan s'hagi produït l'aprovació inicial d'aquest i s'asseguri la tramitació conjunta amb el procediment de contractació, de forma que, en cap cas, s'adjudiqui l'obra sense l'aprovació definitiva del projecte.

- b) Per la seva banda, l'article 231 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014 (LCSP) (i anteriorment l'article 121 del TRLCSP) estableixen:

1. En los términos previstos en esta Ley, la adjudicación de un contrato de obras requerirá la previa elaboración, supervisión, aprobación y replanteo del correspondiente proyecto que definirá con precisión el objeto del contrato. La aprobación del proyecto corresponderá al órgano de contratación salvo que tal competencia esté específicamente atribuida a otro órgano por una norma jurídica.

2. En el supuesto de adjudicación conjunta de proyecto y obra, la ejecución de esta quedará condicionada a la supervisión, aprobación y replanteo del proyecto por el órgano de contratación.

Aquest article, de caràcter bàsic de conformitat amb el que assenyalava la Disposició final primera, apartat 3r de la LCSP, s'està referint a un moment procedimental concret del procediment de licitació. És a dir, el precepte senyala, de forma clara, el moment de l'adjudicació del contracte per tenir aprovat el projecte.

- c) Els expedients d'aprovació dels projectes inclouen informe jurídic, emès per la directora jurídica i de contractació de BIMSA, en els que es posa de manifest respecte a la titularitat dels terrenys, que es tracta de béns de domini públic municipal, inclosos a la borsa de vials.

Aquest informe també assenyala, entre d'altres:

Atès que l'actuació que ens ocupa consisteix en l'agrupació de diferents projectes executius de reurbanització de l'àmbit a l'entorn de la nova plaça situada al creuament dels nous eixos verds Consell de Cent i Rocafort. Programa Superilla Barcelona i atès que aquestes actuacions són conformes al planejament vigent sense que siguin causa de l'execució de cap planejament derivat, es tracta doncs d'una obra ordinària quina tramitació es recull a la Llei 2/2003 (art. 235), i al ROAS (art. 36 i següents).

Aquests expedients una vegada determinat el seu caràcter d'obra ordinària, i conseqüentment la normativa que la regula, l'article 12 del ROAS i l'article 232 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic (d'ara endavant, "LCSP"), recullen que la sub-classificació davant la que ens trobem qualifica el tipus d'obres de primer establiment, reforma o gran reparació.

L'actuació que es presenta a APROVACIÓ INICIAL, de conformitat amb allò que disposa l'article 235 del Decret Legislatiu 2/2003, 24 i següents del ROAS, i 233 de la LCSP, que inclou diferents projectes executius que comprenen una memòria descriptiva de les característiques de les obres, plànols de conjunt i de detall de l'obra, el pressupost, estudi de seguretat i salut, així com el plec de prescripcions tècniques, entre d'altres.

Tanmateix, i donat que l'actuació que ens ocupa inclou projectes executius amb un pressupost assignat superior als 500.000 euros, d'acord amb el Decret d'Alcaldia de 19 de juny de 2009, i de conformitat amb l'article 235 de la LCSP, s'inclou dins l'expedient administratiu, les auditories externes dels diferents projectes i que qualifiquen l'actuació amb Nivell "B" (Projecte licitable però requereix revisió parcial).

D'acord amb l'exposat, i seguint el procediment contemplat al Protocol 2017, el Departament d'Informació de Projectes i Recepcions i el Departament de Coordinació d'Obres a l'Espai Públic (ambdós de la Gerència d'Ecologia Urbana), han emès els corresponents Informes Tècnics de Projecte (ITPs) de dates 2,1,1,1,1 de febrer de 2022 que qualifiquen, l'actuació amb una B (FAVORABLE amb observacions a aplicar en fase d'obra).

- d) Respecte als expedients de licitació de les obres, aquests incorporen, entre d'altra documentació la memòria justificativa, l'informe jurídic favorable i el Plec de Clàusules Administratives Particulars, el qual a la seva clàusula 4.2 estableix de manera expressa que:

4.2. L'adjudicació i en el seu cas la formalització del contracte queda condicionada a l'aprovació del projecte/s escaients.

D'acord amb l'exposat i pel que fa al procediment de licitació, aquest es considera ajustat a dret en tant que:

- A la vista de la normativa esmentada, tant la LCSP com el Decret d'Alcaldia, permeten iniciar la licitació dels contractes abans de la seva aprovació definitiva, sempre i quan s'hagi produït l'aprovació inicial i s'asseguri la tramitació conjunta amb

el procediment de contractació, de manera que es garanteixi que en cap cas es pugui produir l'adjudicació de l'obra sense l'aprovació definitiva del projecte.

- El PCAP preveu que l'adjudicació i formalització del contracte resta sotmesa a la condició que sigui aprovat definitivament el projecte d'obres, per tant, el procés de licitació no interfereix en el procediment d'aprovació dels projectes ni condiona el seu resultat.

II. Respecte a la normativa en matèria de participació

- a) Els projectes executius assenyalats a l'encapçalament van ser aprovats inicialment per Acord de la Comissió de Govern de 17 de febrer de 2022 i resten sotmesos al tràmit d'informació pública previst per l'article 235.2 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei Municipal i de règim local de Catalunya (TRLMRLC).

Aquest tràmit d'informació pública forma part del procediment d'aprovació de les obres, d'acord amb el previst a l'esmentat TRLMRLC, així com al Decret 179/1995, de 13 de juny, pel qual s'aprova el Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens local (article 37) i el Decret d'Alcaldia de 17 d'abril de 2012, pel que s'aprova el procediment per a l'elaboració i tramitació dels projectes i l'execució de les obres municipals (article 9). Aquest tràmit té per objecte que qualsevol persona pugui formular les reclamacions i al·legacions que estimi oportunes al projecte, a les quals, haurà de donar resposta l'Ajuntament de manera prèvia a l'aprovació definitiva del projecte, incorporant aquells canvis que puguin resultar necessaris en el cas d'acceptació de les al·legacions.

- b) Cal diferenciar aquest tràmit de les accions de participació ciutadana, configurades com un procés previ a la presa de decisions de l'Administració, per tal que la ciutadania participi dels assumptes col·lectius, que està reconegut expressament per la Carta Municipal (article 31 i ss.) i ha estat desenvolupat per l'Ajuntament mitjançant les Normes reguladores de la participació ciutadana, aprovades pel Ple del Consell Municipal en sessió de 22 de novembre de 2002, actualment d'aplicació (atesa la declaració de nul·litat del Reglament de Participació aprovat el 6 d'octubre de 2017 i fins que entri en vigor el nou Reglament, actualment en tramitació).
- c) En el marc de la normativa esmentada, tant pel que fa a l'aprovació de projectes d'obres, com pel que fa als instituts de participació, la normativa vigent no estableix l'obligació d'impulsar un procés participatiu previ a l'aprovació dels projectes d'obres, que per altra banda, tampoc s'inclouen en les previsions de l'article 133 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. LPACAP) com actes subjectes a un previ procés de participació.
- d) Sense perjudici del que s'ha exposat, tot i que la normativa vigent no estableix l'obligació d'efectuar un procés participatiu de manera prèvia a l'aprovació dels projectes d'obres, l'Ajuntament de Barcelona va impulsar la participació ciutadana de l'actuació sota la denominació genèrica "*Superilla Barcelona a l'Eixample*". El desenvolupament d'aquest procés participatiu pot consultar-se en els documents adjunts "*Resum: Informe participació*" i "*Informe final* [09/12/2021].
- e) Prèviament a l'inici del procés participatiu, des de finals de 2017 ja es van celebrar vuit sessions de l'anomenat *Pla d'Acció Consell de Cent* (del 22/05/2018 al 02/04/2019) i 12 sessions del *Pla d'Acció Girona* (del 19/12/2017 al 14/03/2019).

f) Posteriorment, es va seguir un procés participatiu seguint les següents fases:

1. *Fase d'informació, mitjançant la qual es difon al conjunt de la ciutadania interessada la matèria o el projecte sobre el qual es vol demanar la participació, utilitzant els mitjans adequats.*

Es van celebrar 12 sessions de l'11/11/2020 al 07/06/2021, sota el títol "Nou Model d'Espai Públic d'Eixos Verds:Superilla".

2. *Fase de debat, mitjançant la qual, i emprant les metodologies adequades, es promou el diàleg i el contrast d'arguments i es recullen les aportacions de les persones participants.*

Es van celebrar 13 sessions del 19/05/2021 al 15/09/2021 sota el títol: "Diagnosi: criteris d'urbanització i projectes".

Es van celebrar 8 sessions del 21/09/2021 al 02/11/2021 sota el títol: "Propostes: dissenyem els Eixos i les Places".

3. *Fase de retorn, mitjançant la qual es traslladen a les persones participants i al conjunt de la ciutadania els resultats del procés.*

Celebrades 2 sessions al novembre de 2021

4. *Fase de seguiment, mitjançant la qual es facilita el seguiment del desenvolupament dels resultats del procés.*

Celebrades 5 sessions des del 19 de gener.

g) Als documents adjunts pot consultar-se el detall d'aquestes sessions i accedir a les seves actes, publicades al web municipal. Així mateix, s'adjunta l'informe final del procés participatiu (fases 1a i 2a) les seves conclusions i valoració. D'acord amb aquest informe, a les diferents sessions han participat 1.414 veïnes i veïns, sense incloure les dades de visualitzacions de les sessions emeses en streaming.

El procés també pot consultar-se a l'espai de participació de l'Ajuntament "Decidim.Barcelona" <https://www.decidim.barcelona/processes/SuperillaBarcelona>

h) Per altra banda, per Decret d'Alcaldia de 29 de gener de 2021 (BOPB 12/02/2021) es va Constituir un Consell Assessor de la Superilla Barcelona, amb l'objectiu d'esdevenir un espai de reflexió, orientació, seguiment i avaluació del desplegament del projecte, presidit per la 2a Tinenta d'Alcaldia i format per 9 membres, tots ells independents i professionals de reconegut prestigi en diversos àmbits vinculats a les polítiques urbanes, els quals van fer propostes i van acompanyar el procés d'avaluació dels concursos de projectes així com els espais de participació.

III. Respecte a la normativa en matèria urbanística

a) Es planteja la qüestió de la naturalesa de l'actuació pública, havent-se de determinar si es tracta d'un projecte d'obres ordinàries o de reurbanització, o bé d'un projecte d'urbanització i per tant, que faria necessari un pla urbanístic de cobertura per tal de configurar les obres d'urbanització que es portaran a terme.

b) En aquest sentit, cal diferenciar dos conceptes que demanen una cobertura jurídica així mateix diferenciada. D'una banda, tenim el concepte d'obres d'urbanització (ja sigui el més complet que inclou totes les obres d'urbanització o el més estricte referit a les obres d'urbanització bàsica), que han de venir contemplades en un projecte d'urbanització, i que està directament vinculat a una figura de planejament que ha d'establir els principis bàsics, atès que el projecte no pot modificar les determinacions del planejament que executa.

D'altra banda, tenim el concepte de les obres ordinàries, que són aquelles que es consideren necessàries al marge de l'execució sistemàtica del planejament urbanístic.

c) Les obres d'urbanització estan vinculades conceptualment al sòl no consolidat, perquè precisament la seva finalitat és arribar a la completa urbanització i aconseguir esdevenir sòl consolidat. Per contra, les obres ordinàries està orientades al sòl consolidat, ja que no és necessària cap mena d'infraestructura bàsica i per això no estan vinculades amb el planejament urbanístic, perquè no suposen una execució del mateix.

d) Aquesta distinció està recollida normativament als articles 8 a 10 del Decret 179/1995, de 13 de juny, pel qual s'aprova el Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals, que estableixen que tenen la consideració d'obres locals les que executen els ens locals per a la prestació dels serveis de la seva competència, ja es tracti d'obres de nova planta, de reforma, de reparació, de conservació o de manteniment.

L'article 9 del ROAS es refereix a les classes:

9.1 Les obres locals poden ser d'urbanització i ordinàries.

9.2 Es qualifiquen com a obres d'urbanització aquelles que tinguin aquest caràcter d'acord amb la legislació urbanística.

9.3 Les altres obres locals es consideren obres ordinàries, ja siguin executades amb els fons propis de l'ens local o amb l'ajut d'altres administracions o de particulars.

El règim jurídic (es a dir, la cobertura necessària per a les obres) es contempla a l'article 10 del ROAS, que clarament desvincula les obres ordinàries de la normativa urbanística, i per tant de la necessitat que cap planejament les contempli:

10.1 Les obres ordinàries es regeixen per la normativa de règim local.

10.2 Les obres d'urbanització es regeixen pel que disposa la legislació urbanística.

e) Una qüestió que pot ajudar a entendre la diferència entre les dues tipologies d'obra, ordinàries o d'urbanització, és el caràcter de càrrega urbanística per als propietaris en el cas de les obres d'urbanització, que han de fer front a les que els corresponguin d'acord amb el planejament urbanístic. Aquest caràcter de càrrega urbanística no existeix en el cas de les obres ordinàries o de reurbanització. En els projectes d'obres de reurbanització a l'entorn de les noves places situades a l'encreuament dels nous eixos verds de Consell de Cent-Girona, Consell de Cent-Rocafort, Consell de Cent-Comte Borrell i Consell de Cent-Enric Granados, no es pot parlar de l'existència d'aquesta càrrega urbanística per als propietaris, sinó que és el propi Ajuntament qui suporta el cost de les obres, com es fa a qualsevol actuació d'obra ordinària dins de l'entramat urbà.

En conseqüència, no existeix una manca de cobertura del planejament, ja que les obres previstes als projectes d'obres de reurbanització a l'entorn de les noves places situades a l'encreuament dels nous eixos verds no són obres d'urbanització.

f) Així mateix, tampoc és necessària la formulació de cap figura de planejament prèvia a l'execució de les obres. No hi ha la pretensió de modificar ni ajustar les qualificacions urbanístiques dels sòls, ni reordenar les vies, que continuaran amb la seva consideració

de vial, clau 5, del Pla general metropolità. La intervenció que suposen els projectes d'obres de reurbanització esmentats únicament incideixen sobre la pell d'aquest sistema, sobre la formalització de la seva urbanització, però en cap cas incideixen sobre la naturalesa dels sòls com a vials, ni tampoc es compromet la seva funcionalitat. Continua tractant-se de vials que tenen la funció de possibilitar d'accés rodat de vehicles i atorgar la condició de solar a les parcel·les que hi donen front.

La qual cosa s'informa als efectes oportuns.

Per la Direcció de Serveis d'Assessorament
Jurídic d'Ecologia Urbana

Per la Direcció de Serveis d'Actuació
Urbanística

Per la Direcció de Serveis Jurídics
Municipal